

TORF I WYROBY Z TORFU	NORMA BRANŻOWA	BN-79 0522-03
	Mieszanki nawozowe torfowo-mineralne	
	Zamiast BN-72/0522-03	
	Grupa katalogowa I 14	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są mieszanki nawozowe torfowo-mineralne, stosowane do nawożenia gleb lub jako składnik ziem ogrodniczych.

1.2. Zakres stosowania normy. Norma obowiązuje w zakresie produkcji i obrotu.

1.3. Określenia

1.3.1. Partia mieszanki nawozowej torfowo-mineralnej - określona w m³ ilość wyrobu jednej grupy i jednego sortymentu przedstawiona jednorazowo do odbioru w jednokowych opakowaniach lub luzem.

1.3.2. Podstawowa charakterystyka wyrobu - wg BN-70/0520-04.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Grupy. W zależności od rodzaju użytego torfu jako surowca rozróżnia się dwie grupy wyrobu:

- specjalnego przeznaczenia (głównie dla ogrodnictwa) z zastosowaniem torfu ogrodniczego - S,
- ogólnego przeznaczenia z zastosowaniem torfu rolniczego - O.

2.2. Sortymenty. W zależności od ilości dodawanych do torfu podstawowych nawozów mineralnych i stosunku N do P₂O₅:K₂O:MgO (N:P:K:Mg) w każdej grupie rozróżnia się sortymenty wyrobu, określone recepturami. Sortymenty oznaczają się podając:

- sumę podstawowych nawozów mineralnych określonych dla wyrobu w stanie nasypowym (przed pakowaniem) kg/m³,
- stosunek liczbowy azotu do pozostałych składników podstawowych nawozów mineralnych.

2.3. Przykład oznaczenia mieszanki nawozowej torfowo-mineralnej specjalnego przeznaczenia z zawartością dodanych 7 kg/m³ mieszanki nawozów mineralnych i stosunkiem azotu do pozostałych składników podstawowych nawozów mineralnych 10:8:15:6:

MIESZANKA NAWOZOWA TORFOWO-MINERALNA
S-7-N:P₂O₅:K₂O:MgO=10:8:15:6 BN-79/0522-03

3. WYMAGANIA

3.1. Surowiec - torf ogrodniczy wg PN-78/G-98016 lub torf rolniczy - M - wg PN-70/G-98011 wg wymagań dla poszczególnych grup wyrobu podanych w tabl. 1.

Tablica 1

Lp.	Cechy torfu	Wymagania	
		grupy wyrobu	
		S	O
1	Zawartość wody, %, nie więcej niż	70	
2	Pojemność wodna, %, nie mniej niż	500	nie normalizuje się
3	Gęstość nasypowa torfu, kg/dm ³ , nie więcej niż	470	nie normalizuje się
4	Zawartość popiołu, %, nie więcej niż	15	25
5	Stopień rozkładu, %, nie więcej niż	40	nie normalizuje się
6	Odczyn (pH w H ₂ O), nie więcej niż	6,5	
7	Zawartość cząstek torfu o średnicy ponad 25 mm, %, nie więcej niż	25	
8	Zawartość żelaza	-	rdzawe plamy i koncentracje związków żelaza niedopuszczalne

3.2. Receptura. Dla każdego sortymentu mieszanki nawozowej torfowo-mineralnej powinna być akceptowana receptura przez rolnicze zakłady naukowo-badawcze. Receptura powinna zawierać:

- a) sumę podstawowych nawozów mineralnych w kg/m³ surowca w stanie nasypowym oraz nazwy handlowe tych nawozów lub handlowe nazwy gotowych mieszanek mineralnych,

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Produkcji Leśnej LAS
 Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Produkcji Leśnej LAS dnia 16 października 1979 r.
 jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1980 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 26/1979 poz. 119)

b) ilość dodawanego azotu, fosforu, potasu i magnezu w składnikach N, P₂O₅, K₂O, MgO (N,P,K,Mg) w kg/m³ surowca w stanie nasypowym oraz stosunek liczbowy N:P₂O₅:K₂O:MgO,

c) ilość ewentualnie dodawanych poszczególnych mikroelementów w g/m³ surowca w stanie nasypowym,

d) ilość poszczególnych dodawanych podstawowych składników nawozów mineralnych oraz mikroelementów w przeliczeniu na suchą masę wyrobu,

e) stopień zasolenia,

f) przeznaczenie wyrobu.

3.3. Wyrób gotowy powinien odpowiadać wymaganiom podanym w tabl. 2.

Tablica 2

Lp.	Cechy wyrobu	Wymagania		
		grupy wyrobu		
		S	O	
1	Zawartość wody, %, nie więcej niż	wg wymagań podanych dla surowca w 3.1		
2	Pojemność wodna, %, nie więcej niż			
3	Gęstość nasypowa torfu, kg/dm ³ , nie więcej niż	wg wymagań podanych dla surowca w 3.1		
4	Odczyn (pH w H ₂ O), nie więcej niż			
5	Zawartość cząstek torfu o średnicy ponad 25 mm, 7%, nie więcej niż			
6	Zawartość składników podstawowych nawozów mineralnych i ewentualnie mikroelementów	wg receptur z odchyłkami zawartości ± 20% ± 30% z tym że w zakresie zawartości fosforu w wyrobie odkwaszonym (z dodatkiem wapna) odchyłka ± 50%		
<p>Na żądanie odbiorcy dopuszcza się produkcję mieszanek nawozowych torfowo-mineralnych grupy S z dodatkiem wapna, z tym że zawartość cząstek wapna o średnicy ponad 1,0 mm nie powinna przekraczać 10% ogólnie dodawanego wapna.</p>				

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Mieszanki nawozowe torfowo-mineralne powinny być pakowane wg BN-77/0520-02 lub dostarczane luzem.

4.2. Znakowanie wyrobu pakowanego - wg BN-77/0520-02, z tym że nadruk lub przywieszona etykieta powinny zawierać:

- oznaczenie wg 2.3,

- w przypadku dodawania mikroelementów, również i sumę dodawanych do surowca mikroelementów w stanie nasypowym, g/m³,

- odczyn (pH w H₂O),

- główne przeznaczenie wyrobu.

4.3. Przechowywanie - wg BN-77/0520-02, z tym że wyrób nie pakowany (luzem) należy przechowywać w przymach o przekroju zbliżonym do trójkąta równobocznego, usypanych na osuszonym gruncie.

Odległość składowania wyrobu od budynków powinna być nie mniejsza niż 30 m. Okres przechowywania wyrobu grupy S w przymie, licząc od jej usypania, nie powinien przekraczać 3 miesięcy w okresie od kwietnia do października i 6 miesięcy w pozostałych miesiącach.

4.4. Transport - wg BN-77/0520-02.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badania surowca należy wykonywać okresowo przez producenta w toku produkcji i w ramach pełnych badań wyrobu wg PN-78/G-98016 lub PN-70/G-98011 w zależności od rodzaju surowca, z tym że stopień rozkładu torfu i zawartość popiołu należy przeprowadzać podczas sporządzania dokumentacji złoża torfowego (torfowiska).

5.1.2. Badania niepełne i pełne - wg BN-79/0520-02, z tym że oznaczanie zawartości mikroelementów w badaniach pełnych obowiązuje w przypadku ich dodawania.

5.2. Pobieranie próbek

5.2.1. Wielkość partii - nie mniejsza niż pojemność jednego środka przewozowego (wagon, samochód).

5.2.2. Wybór opakowań - wg PN-69/G-98002, z tym że za opakowanie należy uważać belę albo worek lub pudło tekturowe z belami o wielkości 0,015 m³ wg BN-77/0520-02. Z każdego worka lub pudła stanowiącego opakowanie transportowe należy pobrać losowo po jednej belę.

5.2.3. Pobieranie próbek pierwotnych - wg PN-69/G-98002.

5.2.4. Pobieranie próbki ogólnej - wg PN-69/G-98002.

5.2.5. Wydzielenie próbki do badań - wg BN-79/0522-02

5.3. Opis badań - wg BN-79/0522-02.

5.4. Ocena partii towaru - wg BN-79/0522-02, z tym że warunkiem uznania partii wyrobu niepakowanego (luzem) za zgodną z wymaganiami normy jest dołączenie przez dostawcę zaświadczenia zawierającego stwierdzenia podane w znakowaniu wyrobu pakowanego wg 4.2.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Produkcji Leśnej LAS, Skolimów.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-72/0522-03

a) zmieniono wymagania jakościowe surowca i wyrobu dostosowując je do PN-78/G-98016,

b) wprowadzono do normy aktualnie stosowane metody badań.

3. Normy i dokumenty związane

PN-69/G-98002 Ściółka torfowa

PN-70/G-98011 Torf rolniczy

PN-78/G-98016 Torf ogrodniczy

BN-77/0520-02 Wyroby z torfu do celów rolniczych i odlewniczych.

BN-70/0520-04 Wyroby z torfu. Podstawowa charakterystyka

BN-79/0522-02 Podłoża torfowe (substraty torfowe)

4. Symbol wg SWW - 0281-225, 0281-226, 0281-227.

5. Autorzy projektu normy - mgr inż. Franciszek Adamski i mgr inż. Henryk Derlukiewicz.